

Tillykke ønsker Villy Paulin Nielsen, have 139.

Søndervang skal have en hilsen fra én der var dreng i 1943.

Jeg er vokset op omkring Højdevej. I 1942 var der krig, og man stod i kø over alt. Hos slagteren med sit kødkort, bageren ville have et 5 grams rationeringsmærke. Kaffemærker og smørmærker blev købt på den sorte børs. Vi var en familie på seks personer, så der skulle noget til at fylde munden på alle. Det var derfor en gave, da vi i 1943 fik besked på, at der var en kolonihave til leje på Kongelundsvej 211. Vi børn var meget glade, uden at vide hvad det ville sige at have en kolonihave. De 60 år i Søndervang har næsten været som at ligge i baronens seng.

Dengang var der grøfter, ingen biler, alt foregik til bens, der var ingen gummi til cyklerne. Dagen kom hvor familien skulle ud og se godset – vi nåede frem og øjnene var store! var hele den mark vores? Det var den ikke, det var kun et lille stykke af den, skuffede var vi, men vi blev glade, da vi opdagede, hvor meget arbejde der var at tage fat på.

Starten i Søndervang gik med at tæve de andre børn, vi nåede dog til forståelse. Glæden var også stor, da vi opdagede at vores farmor og farfar havde fået have 139, og vi havde fået have 137 – så var der jo ikke så langt, når man i en alder af 10 år ville flytte hjemmefra.

Havearbejde, det var jo noget mor og far skulle gøre. Vi skulle kun spille fodbold med en gammel sæk der var rullet sammen. Målet var de pinde der var malet med gult, og det varede ikke længe inden den pågældende haveejer kom efter os 10 unger som spillede fodbold, og det blev han ved med så længe han havde haven.

Tiden gik, og når jeg i dag ser tilbage, husker jeg, hvor svært det var, at se alt det ler og ukrudt der skulle graves. Ingen havde værktøj, så der blev indkøbt noget i fællesskab. Jeg husker vores andel for en rive/spade var to kroner. Der var også en vandkande – vandhane var der ikke. Gode råd var dyre, en lys ide, hvad har man børn til, så vi fik lov til at grave brønde, vandet skulle findes. Det blev til store huller her og der, desværre hændte det, at vi fandt en død ræv eller andre dyr i hullerne.

Tiden gik, krigen sluttede og samfundet kom i gang igen. Vi tog til Sverige med farmor og farfar. Her købte vi bananer som senere blev delt ud på havegangen, det var den første gangfest. Der kom også gang i den på B&W, her byggede man hvalfangerskibe, som blandt andet skulle have radar ombord. De kom i store kasser, disse kasser blev skilt ad, og vi børn mødte op ude ved B&Ws plankeværk. Og så var det med at passe på, brædderne kom af sted ud i have. Her kom Børge, tømrer og byggede huset. Gunnar og Poul installerede el med materiale som var "lånt" på B&W. Så var haveforeningen ved at tage form. Der skulle etableres vand og el frem til alle haverne. Der havde kun været en vandhane til hele haveforeningen, nu kom der en i hver havegang. Herfra blev der ført rør frem til alle haver, de blev lagt i skellet, mellem baghaverne. Vi børn kunne hjælpe til med at grave for 50 øre til en is for hver have.

Der kom en tid hvor der blev bygget og bygget. Vi havde meget vand i haverne, blandt andet på grund af at Kongelundsvej blev hævet, idyllen med grøfterne forsvandt. En lille sjov ting jeg husker var i have 156 hvor en rig mand skulle have nyt hus som havde været en del af en badeanstalt, han var sømand, og om vinteren sejlede haven, og så en dag lå der en robåd ved havelågen. Dengang deltog alle i skæg og ballade og sammenholdet var stort. Hver gang der var bygget et hus færdigt var der en øl til de voksne og is til børnene. Tømrer Børge's kone lavede en sang til hver hus et der blev bygget. Der var altid skæg ved et rejsegilde og alle havde madkurv med. Der er desværre gået mange ting i glemmebogen, men jeg husker fortsat at mange tidligere har gjort et godt stykke arbejde for Søndervang: Gunnar, Poul, Børge samt vores pligtarbejdsformand Ejlertsen. Jeg husker også mælke Svend, når han hver søndag kørte rundt i havegangene. Var der ikke revet ud for en have kl. 10.00, så ringede han med sin cykelklokke indtil man kom ud med sin rive. Der er også mange andre der har ydet et godt stykke arbejde helt op til i dag.

I vor egen have har der også være op- og nedture, men det er kun det gode man husker, fremgangen år for år med alt det arbejde man har lagt i sin have. For mange år siden var der kun urtehave med kartofler, grønkål, gulerødder m.m. Der har altid været mange gode råd at få på gangen. Et af dem var, at man kunne komme aske i den lerede jord, men hvor får man det fra – fra lossepladsen – engang var det koks. Haven skulle også gødes og ungerne havde lavet en legevogn og kørte ud på gaderne og samlede hestepærer, men der var mange andre der havde fået samme ide. Det skete også at nogle stjal hestemøget, når legevognen stod inde i opgangen og ventede på at komme ud i haven. Vi fik også et lille skur i haven. I den ene side blev der lavet to hylder så der var plads til at ungerne kunne sove. Ja, man kom hinanden ved, det går ikke rigtig i dag.

Den første sommerfest jeg husker foregik ved, at der blev leget med børnene og så ventede vi på hvornår ham med isen kom. De voksne sad i et hjørne og planlagde hvad der skulle laves, og hvad der var penge til. Efter nogle år blev der bygget nogle huse på festpladsen, og det var en stor dag da de skulle tages i brug som skydetelt og tombola. Det var en hyggelig form for sommerfest.

En stor tak til dem der er med til at holde os andre i ørerne, så vor haveforening er en pryd for Kongelundsvejen.